Ушбу сонда:
2 ИШ БЕРУВЧИ ЎЗ СЎЗИДА ТУРМАСА...
3 БОР БЎЛ, МЕҲРУ ОҚИБАТ!
4 КУЛИНГ, УМРИНГИЗ УЗАЯДИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYSHMALARI FEDERATSIYASI
FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2003 йил 1 апрел, сешанба № 52 (1477)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Ал-Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган VI халқаро турнир олдидан

ТЕРМИЗ ПОЛВОНЛАРГА МУНТАЗИР

Ўзбек курашининг жаҳонга чиқиши учун тамал тоши Алпомишга ватан бўлган юрт – Сурхондарёда қўйилган, десак муболаға бўлмас. Зеро, ҳурматли Юртбошимиз ташаббуси ва қўллаб-қувватлаши билан 1993 йилдан буён Термиз шаҳрида ҳар икки йилда мунтазам равишда ўтказиб келинаётган нуфузли мусобақа – Ал-Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган халқаро турнир миллий спорт туримиз оммалашуви ва ривожига катта ҳисса бўлиб қўшилди.

Бугун кўҳна ва навқирон Термиз асл полвонлар ҳамда ўзбек кураши ишқибозларини ўз бағрига чорламоқда. Яна икки кундан сўнг Ал-Ҳаким ат-Термизий хотирасига бағишланган VI халқаро турнир бошланади. Шу муносабат билан тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилди. Мусобақа бўлиб ўтадиган вилоят касаба уюшмалари жисмоний тарбия ва спорт жамияти тасарруфидаги «Алпомиш» ўйингоҳи бугун байрамона кўриниш олган.

– Ҳар доимгидек бу гал ҳам халқаро турнирни кўтаринки руҳда ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўрилди. Бунга вилоятимиздаги барча ташкилот ва корхоналар, хўжаликлар, спорт жонкуярлари ўз ҳиссаларини қўшишди. Чунки мусобақада кўплаб таниқли полвонларнинг қатнашиши кутилмоқда. Чунончи, бразилиялик Хуан Карлос Ханарато, туркиялик Салим Татар ўғли, қозоғистонлик Достон Примқулов сингари маҳоратли курашчилар турнирда қатнашиш истагини билдиришган, – дейди вилоят жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Эргаш Худоёров.

Архив

Дарҳақиқат, турнирда Бразилия, Польша, Туркия, Венгрия, Россия, Грузия, Қозоғистон, Тожикистон, Беларус, Қирғизистон каби ўнлаб хорижий мамлакатлар полвонлари баҳс олиб боришади. Мамлакатимиз шарафини эса Абдулла Тангриев, Акобир Қурбонов, Олим Худойқулов, Фарҳод Тўраев, Исоқ Аҳмедов сингари моҳир полвонлар ҳимоя қилишади. Дарвоқе, мусобақа иштирокчилари 66, 73, 81, 90 ва 100 килограмм вазн тоифаларида гиламга чиқадилар.

Турнирнинг мутлоқ ғолибига Президент соврини – «Нексия» автомашинаси туҳфа қилинади. Шунингдек, ҳар бир вазннинг ғолиб ва совриндорларига 1500, 750 ва 500 АҚШ доллари миқдоридаги мукофотлар тақдим этилади.

Рустам ДАВЛАТ,
«Ишонч» мухбири.

ГУЛИСТОНДА МАДАНИЙ МАЖМУА

Сирдарё вилояти марказида маданий мажмуа очилди. Шарқ меъморчилигининг энг яхши анъаналари услубида бунёд этилган ажойиб бинода вилоят «Маънавият ва маърифат» маркази жойлашди.

Янги мажмуада марказий вилоят кутубхонаси, жанубий кореялик ҳомийлар кўмагида жиҳозланган компьютер хонаси, вилоятдаги барча маданий марказлар идоралари, маданият бошқармаси бўлимлари ҳам жойлашди.

Мажмуа очилишига бағишланган тантанада Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси ўринбосари А.Мелибоев, Сирдарё вилояти ҳокими Р.Ҳайдаров сўзга чиқди.

(ЎзА).

ИЖТИМОИЙ ШЕРИКЧИЛИК:

МУДДАО ОДАМЛАРГА ХИЗМАТ ҚИЛИШ

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш тизими ривожи, аҳолига малакали тиббий ёрдам кўрсатиш, соҳа ходимларининг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Президентимизнинг «Соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида таъкидланганидек, республикада соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг биринчи босқичи умуман муваффақиятли амалга оширилмоқда. Кечиктириб бўлмайдиган тез тиббий ёрдам тизими – республика шошилинч тиббий ёрдам маркази, вилоят марказлари ва туман марказий шифохоналарида ихтисослаштирилган бўлимлар тузилган бўлиб, улар аҳолига тезкор бепул шошилинч тиббий ёрдам кўрсатилишини таъминламоқда. Улар замонавий ташхис ва даволаш ускуналари билан жиҳозланмоқда. Шифокорлар ҳамда тиббиёт ходимларининг меҳнатини ташкил этиш ва моддий рағбатлантириш тизими такомиллаштириб борилмоқда. Бу жараёнда соҳа ходимларининг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоя қилиш алоҳида ўрин тутади.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда соҳа ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси ўртасида 2001-2003 йиллар учун тузилган Келишувнинг 2002 йилги якунлари ва Обод маҳалла йилидаги қўшимча чора-тадбирларга бағишланган қўшма йиғилишда ушбу масалаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармалари, йирик тиббиёт муассасалари раҳбарлари, тармоқ касаба уюшма Марказий қўмитаси ҳамда вилоят қўмиталари вакиллари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги мутасаддилари иштирок этдилар.

Қўшма йиғилишда республика соғлиқни сақлаш вазири Фируз Назиров соҳада эришилган муваффақиятларни таъкидлар экан, касаба уюшмаларининг икки томонлама келишувга мувофиқ ҳамкорликда олиб бораётган ишларини алоҳида таъкидлади.

– Айниқса, ходимларни ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоялаш, хавфсиз меҳнат шароити яратиш, тиббиёт муассасалари ходимларининг ҳуқуқий билимларини ошириш борасидаги ишлар эътиборга лойиқдир, - деди у. – Шу билан бирга тизимни ислоҳ этишнинг иккинчи босқичида соғлиқни сақлаш муассасалари, касаба уюшма қўмиталарининг масъулиятини янада ошириш зарур. Тиббиёт ходимларининг маданий-маънавий жиҳатдан янада юксалтириш, билим ва савияларини ошириб бориш учун барча шарт-шароитларни яратишимиз лозим. Юқумли касалликлар, хусусан аср вабоси – СПИДнинг олдини олиш, ушбу йўналишда ишловчи тиббиёт ходимларини муҳофазасини янада кучайтириш, касб касалликларини олдини олиш, бу масалаларга тарғибот-ташвиқот ишларини меҳнаткашлар, айниқса, ёшлар ўртасида кучайтириш бугунги куннинг муҳим вазифаларидир. Бу борада «Маҳалла», «Соғлом авлод» жамғармалари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, хотин-қизлар қўмиталари ва бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда иш олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

Ушбу муҳим жабҳаларда соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси ҳам ўз ҳиссасини қўшиб, соҳа ходимларини ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий ва маънавий қўллаб-қувватлаб келмоқда. Айниқса, нодавлат тиббиёт муассасаларида меҳнат қилаётган ходимларнинг ижтимоий ҳимояси, ушбу ташкилот ва муассасаларда тузилаётган жамоа шартномаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

– Республикада соғлиқни сақлаш тизимидаги ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, жаҳон талаблари даражасидаги юқори ихтисослаштирилган тиббий технологияларни кенг жорий этиш, молиявий-иқтисодий ва ҳуқуқий шарт-шароитларни вужудга келтириш бозор иқтисодиётига хос бўлган ижтимоий меҳнат муносабатларининг ривожланиши, меҳнат шарт-шароитлари ва муҳофазаси, иш билан таъминлаш, ижтимоий имтиёз ҳамда кафолатларни таъминлашда асосий омиллардан биридир, - деди Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси раиси Озодахон Муҳитдинова. – Ушбу ижтимоий имтиёзлар, шунингдек, ходимлар ва улар оила аъзоларини соғломлаштириш масалалари ўзаро тузиладиган жамоа шартномалари ва келишувларида ўз ифодасини топмоқда. Бундай муносабатлар жамоаларга доир меҳнат низоларининг олдини олиш, соҳа жонкуярлари турмуш фаровонлигини оширишни таъминлайди.

Ўтган йили тармоқ муассасаларида 15 та жамоа келишувлари, 2297 та жамоа шартномалари тузилган бўлиб, уларнинг 442 таси нодавлат секторидаги муассасаларга тўғри келади. Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда тармоқ касаба уюшма Марказий қўмитаси ўртасида тузилган келишувнинг асосий тамойилларида ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий, маънавий ҳимоясини кучайтириш, уларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатини ҳимоя қилиш, аҳолига даволаш-профилактика ёрдами услубларини такомиллаштириш, соғлиқни сақлаш соҳасида профилактика йўналишларининг устуворлигини таъминлаш, соғлом турмуш тарзи, жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланишни кенг оммага ёйиш, муассаса, корхона, ташкилотларда ходимлар меҳнати ва саломатлиги муҳофазасини таъминлаш кўзда тутилган.

Меҳнатга ўз вақтида ҳақ тўлаш масаласига ҳам касаба уюшмалари алоҳида эътибор қаратмоқда. Айрим иш берувчиларнинг лаёқатсизлиги натижасида ўз вақтида тўланмаган иш ҳақлари касаба уюшма аралашуви билан ундирилиб, ноқонуний ишдан бўшатилган ходимлар ўз ишига тиклангани қувонарлидир.

Меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялашда касаба уюшмаларининг жойлардаги корхона, ташкилот ва муассасаларда тузилаётган жамоа шартномалари орқали қатор ижобий ишларни олиб бораётгани диққатга сазовор. Тиббиёт ходимларига ҳафтасига 36 соат иш вақти белгиланганлиги, ёш болали, ногирон фарзанди бор аёлларга яратилган имтиёзлар, пул тўланадиган қўшимча таътил куни жорий этилиши шулар жумласидандир.

Тиббий хизматнинг нодавлат секторидаги муассасаларда ҳам касаба уюшмалари билан келишилган ҳолда жамоа шартномаларида тиббиёт ходимлари даромадини янада ошириш, қўшимча ҳақ, озиқ-овқат, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, йўл чипталари учун маблағ ажратиш кабилар амалга оширилмоқда.

Қўшма йиғилишда, шунингдек, Соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари Д.Асадов, ТошДТИ ректори академик Т.Даминов, вилоят тармоқ касаба уюшма қўмиталари вакиллари сўзга чиқиб, вазирлик ва тармоқ касаба уюшма Марказий қўмитаси ўртасида 2001-2003 йиллар учун тузилган Келишувга мувофиқ олиб борилаётган ишларни янада жонлантиришга оид таклифларни ўртага ташладилар. Улар инсон омили бундан кейин ҳам асосий масала бўлгани ҳолда Обод маҳалла йилида амалга оширилаётган ишларни изчиллик билан қўллаб-қувватлашадилар.

Йиғилиш сўнгида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси томонидан қўшма қарор қабул қилинди.

Муҳаббат ЎРМОНБЕКОВА,
ЎзКУФК матбуот котиби.

АНЖУМАН ИШТИРОКЧИЛАРИГА НАМУНАЛИ ТРАНСПОРТ ХИЗМАТИ

Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг Республикамиз пойтахтида ўтказиладиган халқаро анжуманига Ўзбекистонда катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Европа форуми иштирокчиларига транспорт хизматини намунали ташкил этиш тадбирлари ҳам белгилаб олинди.

«Тошшаҳарйўловчитранс» Давлат уюшмасида ўтказилган йиғилишда ана шу масала атрофлича кўриб чиқилди. Унда таъкидланганидек, анжуман кунлари шаҳримиздаги йирик меҳмонхоналарга бир неча транспорт воситалари бириктириб қўйилади.

Чет эл делегациялари учун юқори классдаги енгил машиналар ажратилади.

«Эво Бус Гмбх Мерседес-Бенц автобуси» Немис компанияси томонидан Республикамизга юбориладиган автобуслардан 30 таси меҳмонлар учун ажратилади. Ҳар томонлама қулай ва соз ҳолга келтириладиган «Мерседес-Бенц» автобуслари апрел ойининг ўзида Тошкентга олиб келинади.

Германиядаги «Силкрод автомобил БВ» компанияси билан ҳамкорлик битими тузилди. Ўзаро келишувга биноан Е-240 ва Е-320 русумли «Мерседес-Бенц» енгил автомашиналаридан 32 таси Тошкентга келтирилади.

Шу мақсадда, «Тошшаҳарйўловчитранс» Давлат уюшмаси делегацияси Германиянинг Штутгарт шаҳрида бўлиб, бу режани амалга ошириш юзасидан бамаслаҳат иш тутди.

Шунингдек, «Отойўл» автобуслари ҳам меҳмонларга намунали транспорт хизмати кўрсатади.

А.АЛИЕВ.

2003 йил – Обод маҳалла йили

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил – Обод маҳалла йили муносабати билан аҳоли яшаш мавзеларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга доир Наврўз тантаналарини нишонлаш тўғрисидаги қарори андижонликлар қалбидан чуқур жой олди.

ГУЛЛАР МАСКАНИ

Яқинда вилоят ҳокими ушбу қарор асосида «Андижонни гуллар вилоятига айлантирайлик!» кўрик танлови ўтказиш ҳақида фармойиш чиқарди. Унга асосан туман ва шаҳарларда, қишлоқларда «Обод маҳаллам, бўл яна кўркам» шиори остида янгиланиш, яратиш, орасталик сайъ-ҳаракати кетмоқда. Бир сўз билан айтганда, юрт кўркига-кўрк қўшилиб, Андижон яшариб бормоқда.

Хайрли юмушлар нафақат юрт чиройи учун, балки инсонни соғломлаштириш, меҳру оқибатни чуқурлаштириш турмуш тарзимизни гўзаллаштириш учун амалга оширилмоқда. Қуйида умумхалқ ҳаракати ташкилотчиларининг дилномалари билан танишасиз.

Неъматжон ҚОБИЛОВ,
вилоят ҳокимлиги ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси бошлиғи:

- Андижонликлар азалдан саранжом-саришта халқ. Келинлар саҳарлаб дарвозаси олдини, кўчасини супириб-тозалаб, сувлар сепишади. Совчилар хонадонга кириб, ўчоқ бошини, ҳовли-жойни саранжомлигини кўздан ўтказиб, кейин қудачиликдан гап очадилар.

Бугунги Андижон илгаригисига сира ўхшамайди. «Жаҳон бозори», «Деҳқон бозори», «Янги шаҳар» бозори вилоят ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Ўтган йили иш бошлаган универсал бозоримиз харидорлар билан гавжум. 132 та савдо, 32 та ҳунармандлар дўконлари, ошхона, чойхона, меҳмонхона бозор билан бирга қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Аэропортдан бошланган кўчанинг теграсидаги ороланиб турган гулзорлар, улардан таралаётган ифорлар кайфиятингизни кўтариб, кўзларни қувонтиради. Хотира хиёбони шаҳримизнинг ҳуснига олтин узукка кўздек ярашган. Яшил хиёбонлар, дилкушод ҳаволарни таратаётган фавворалар, турфа гуллардан яратилган чаманзорлар кишининг бахри-дилини очади. Асака, Бобур, Улуғбек кўчаларидаги ана шу ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишларига шаҳар ҳокимлиги 122.2 миллион сўмлик маблағ сарфлади.

«Обод маҳаллам, бўл яна кўркам» кўрик-танловига қўшилмаган мавзе қолмаган. Бу танлов нафақат санитария-тозалик ишлари, балки жамоат тартиби, спорт-соғломлаштириш, тадбиркорлик, ижтимоий-фойдали меҳнатга жалб этиш ишлари кўлами билан ҳам баҳоланади. «Намуна» маҳалла фуқаролари йиғини ўрнидаги ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ҳамда спорт-соғломлаштириш, хайр-саховат ишлари диққатга сазовордир. Йиғинга жонкуяр отахон А.Абдураҳимов оқсоқоллик қилмоқда. Бу ерда кўрик шарофати билан ҳовли-жойлар, кўчалар тозаланиб, тартибга келтирилди. Спорт иншоотлари қайта таъмирланди. Йўл бўйларига кўчатлар экилди. Янги гулзорлар ташкил этилди. Бу ишларда намуна бўлган «Мурувват», Фитрат номидаги, Шаҳрихон кўчалари аҳолиси энг яхши хонадонлар кўриги ғолиби, деб топилди. Уларнинг ҳар бири 15 минг сўмдан пул мукофоти ҳамда болалар кийим-бошлари билан рағбатлантирилди. Кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига совғалар топширилди.

Наврўз байрами муносабати билан ўтказилган шанбалик байрамга айланиб кетди. Ҳашарда «Андижоннома» ҳиссадорлик, вилоят электр тармоқлари, темир йўл депоси, машинасозлик заводи жамоалари фаол иштирок этди.

Ҳудудий коммунал хўжалик бирлашмаси корхоналаридаги ишчи-хизматчилар 9831 та мевали дарахт кўчатлари ўтқазишди. Мавжуд гулзорлар юмшатилди. 177 километр узунликдаги ариқлар чиқиндилардан тозаланди.

Ғайратжон СОДИҚОВ,
Андижон вилоят касаба уюшмалари Кенгаши раиси ўринбосари.

- Аҳолини меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ҳамда манфаатларини ҳимоялаш касаба уюшмаларининг устувор вазифаларидан биридир. ЎзКУФК ҳаракат дастурида уқдирилганидек, меҳнаткашлар, уларнинг оила аъзолари, кам таъминланган қатламлар, фахрийлар, серфарзанд хонадонлар болалари учун ижтимоий кафолатлар тизимини сақлаб қолишга эътибор қаратилди. Хусусан, уларнинг турмуш шароитини яхшилаш эътиборимизда.

Енгил, мебел ва коммунал-маиший хизмат ходимлари вилоят қўмитаси тасарруфидаги жамоалар ҳудудларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, тозалаш, спорт майдонларини таъмирлаш ва жиҳозлаш ишларида фаол қатнашишмоқда. Ойим қишлоғидаги Ўзбекистон-Германия ип йигирув қўшма корхонаси ишчи-хизматчилари 500 тупга яқин манзарали дарахтлар экишди, гулзорлар барпо этишди. Нуронийларни йўқлаш, эҳтиёжманд хонадонларга моддий ёрдам кўрсатиш тадбирлари олиб борилмоқда.

«А.Навоий - интернейшнл» АҚШ - Ўзбекистон қўшма корхонаси маъмурияти ва касабақўм 12 нафар ёшнинг никоҳ тўйларини ўтказди. Уларнинг ҳар бирининг ҳисобига 15 минг сўмдан банкка омонат қўйилди.

Вилоят ширкат хўжаликларида «Намунали хонадон», «Кимнинг маҳалласи кўркам», «Кўчаларимиз тинчлиги-қишлоғимиз осойишталиги», «Қишлоқ бўлса кўклам-юрт бўлар кўркам» шиори остида кўрик-танловлар ўтказилмоқда. Сумалак пишириш баҳонасида боқувчисини йўқотган хонадонларга зиёфат дастурхони ёзилмоқда.

Хўжаобод туманида қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришда хайрли ишлар амалга оширилмоқда. «Олтин водий» қишлоқ фуқаролар йиғинида 3 километрлик янги газ қувури тортилди. Натижада 800 хонадон «зангори олов»дан баҳраманд бўлаяпти. «Хўжаободшароб», «Полимер», консерва заводи ҳиссадорлик жамиятларида аҳолининг имтиёзли тоифаларига байрамларда бепул озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилмоқда.

Мингбулоқ агросаноат касб-ҳунар коллежининг 8 гектарлик ҳудудига экилган бодом қийғос гуллади. Бугунгача жамоа кучи билан 3000 тупга яқин мевали ва манзарали дарахт, гул кўчатлари ўтқазилди. Ҳадемай кўркам боғ бунёд бўлади.

Бугунги кунда 25 та клуб, 469 та шаҳар, қишлоқ кутубхоналари одамларга хизмат қилиб турибди. Маданият ўчоқларида «Президент асарларида ижтимоий ҳимоя», «Обод маҳалла йили», «Яхшидан боғ қолар» мавзуларида кўргазмалар, савол-жавоб кечалари, давра суҳбатлари ўтказиляпти. Китоб байрамлари ўтказиш анъанага айланиб бормоқда.

Маҳаллаларни ривожлантириш давлат Дастурида ёшларни спортга жалб этишга даъват этилади. Кенгаш ҳузуридаги жисмоний тарбия ва спорт жамияти бошқаруви (раис ўринбосари К.Ғаффоров) аҳоли ўртасида спорт-соғломлаштириш тадбирларини ўтказишда жонбозлик қилмоқда. Бошқарма Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 31 октябрдаги «Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида»ги қарорини асосий йўналиш қилиб олган. Вилоятимиздаги 26 та ўйингоҳ, 535 та спорт зали, 24 та сузиш ҳавзаси, 419 та мерганлик тири, жами 4226 та спорт иншооти болалар ихтиёрига бериб қўйилган.

С.РЎЗИМАТОВ,
«Ишонч» мухбири.

Мамлакатимизда бозорлар фаолиятини тубдан яхшилашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Кейинги тўрт-беш йилда биргина Сирдарё вилоятида 9 та янги бозор қад ростлади. Бу гавжум масканларни таъмирлаш, расталарни кўпайтириш вилоят ҳокимлигининг диққат марказида турибди. Сотувчи ва истеъмолчи учун барча шарт-шароитлар яратилиш чора-тадбирлари кўрилаяпти. Бироқ олибсотарлар ҳамон бозор эгалари бўлиб қолаётгани кишида ташвиш уйғотади.

ОЛИБСОТАР

нега у бозорни ўз измига солиши керак

Луқма

Гулистон деҳқон бозорини айланамиз. Гапнинг рости бундан бир неча ой илгари бўлганидек тўғри келган йўлакчага маҳсулотини қўйиб сотиш ҳолатлари барҳам топган. Унинг турига қараб расталар тақсимланиб, озодалик, тартибга қаттиқ риоя этилмоқда. Тўрт жойда назорат тарозисига кўзимиз тушди. Расталарни оралаймиз. Бозорнинг кунда-шундасига айланган таниш чеҳралар қўлимиздан тортиб, ўз маҳсулотига судрайди. Муддао эса мутлақо бошқа эди. Биз бозорга қадам ранжида қилган деҳқонни ахтаргандек бўламиз. Мана ниҳоят қисиниб-қимтиниб бир чеккада кўклам неъмати-исмалоқ сотаётган киши қошига келдик. Зоминдан Абдужаббор Бойтўраевман, деди у. Тирикчилик учун исмалоқ териб бир қопини бозорга келтирибди. Нархини суриштирдик.

– Э бизники арзон – деди суҳбатдошим. – Бир килосини атиги 100 сўмдан сотаяпман. Кўпроқ олсангиз яна тушамиз.

– Атрофдагилар бир кило исмалоқни 200 сўмдан пуллашаяпти. Сизники нега арзон, – дея сўрадик.

– Биз даладан териб, тўғри олиб келганмиз. Ҳали қўлма-қўл бўлгани йўқ, – дейди Абдужаббор ака.

Яна бозор оралаймиз. Радио узелдан бозор янгиликлари, савдода тартиб сақлаш тўғрисидаги чақириқлар янгради. Истеъмолчиларга назорат тарозисидан фойдаланиш уқтириб туриларди. Холис ҳакам вазифасини бажараётган тарози қошида бир пас тин олдик. Шу чоқ ёлим халтада картошка харид қилган отахон бозорлигини тарозига қўйди. 5 кило 200 грам.

– 6 кило, деб сотган эди нокас. Тарозидан урибдида, – деди отахон жиғибийрони чиқиб.

Бизни ўша картошка сотган киши ёнига бошлашини сўрадик. Кексаликда отахон кимдан олганини аниқ кўрсатиб бера олмади. Бир-икки аёлга рўбарў бўлгандик, улар чолга сотмаганмиз, дея туриб олишди. Кўплари қўл тарозиларини чўнтакка яширишди.

– Бу ердагиларнинг кўпчилиги картошкани мендан харид қилишади, – деб қолди ўзини боёвутлик Ўринбой Норов, дея таништирган киши. – Томорқадан мўл ҳосил кўтаргандик. Бозордан ўн сўм арзонга сотгандим. Қоп-қоп қилиб олишди. Аммо кўз ўнгимда харидорларни алдаётганидан виждоним азоб чекяпти.

Бозор маъмурияти ностандарт тарозига қарши кескин ўт очган. Бундайларга чора кўрилади. Аммо қўли эгриларни жиловлашнинг иложи бўлмаяпти. Устамонлар бозорга келадиган кўчалардан қўним топди. Айни чоғда содда ёхуд шошилаётган харидорларни овлашаяпти. Бу ерларда қўл тарозиси ҳам иш бераяпти. Баъзи кунлари темир йўл кўпригигача чўзиладиган бу норасмий бозорларда савдо қайнаб қолади.

Ўйга толасан киши. Ахир халқимизда тарозидан уриш кечирилмас гуноҳ ҳисобланади. Таассуфки, мўмай фойда илинжида айрим кимсалар ана шундай номаъқулликка бориб етаётганлиги ачинарли. Гулистон деҳқон бозорида имондан кечганларни бир мисол тариқасида келтирдик. Бундайларни истаган бозордан топиш мумкин. Олибсотар, тарозидан урадиганларга қарши нафақат бозорлар маъмурияти, балки биз истеъмолчилар ҳам кескин кураш бошламас эканмиз, ноинсофлар пайи қирқилмайди.

Н.ШАМСИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Истиқлол шарофати

БИЗ ҚУРГАН БИНОЛАР

Кўҳна тарих саҳифаларига нелар битилмаган. Уларнинг баъзилари аёвсиз жангу-жадаллар, бўрону тўфонлар суронида учиб, ўчиб, унутилиб кетди. Бироқ Қизилқалъа, Аёзқалъа, Қирққизқалъа, Кўрғошинқалъа, Гулдирсинқалъа, Бургутқалъа каби юзлаб обидалар ҳамон тарих силсиласига мағрур дош бериб, қадим Хоразм заминида яшаган ўтмишдошларимизнинг юксак маданияти ва маънавияти ҳақида ҳикоя қилмоқда. Афсонавий Жалолиддин Мангуберди оти депсинган обидалар ҳудудида 1972 йилда чўлни ўзлаштириш ҳаракати бошланган бўлса, 1977 йилда Элликқалъа тумани ташкил этилди. Бунёдкор инсон қўллари бу заминда чинакам мўъжиза яратди. Чўлу биёбон ўрнида боғ-роғлар барпо этилди. Исми жисмига монанд бўлган Бўстон шаҳри қад ростлади. Шаҳар айниқса мустақиллик йилларига келиб чинакам гўзаллик, жозиба касб этди.

Туманни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришда чет эл сармоясини жалб этиш муҳим аҳамият касб этмоқда. Ўтган йиллар давомида туманга 5 миллион 112 минг АҚШ доллари миқдорида хорижий сармоя киритилди. «Элтекс» акциядорлик жамияти негизида «Ювинер» Ўзбекистон-Австрия-Бангладеш қўшма корхонаси фаолият бошлаб, жинси матосидан жаҳон бозори талабларига тўла жавоб берадиган кийим-кечак тайёрлаш йўлга қўйилди. Бу ерда қарийб 1700 та янги иш ўрни яратилди. «Медикал интернешнл» Ўзбекистон-Лихтенштейн қўшма корхонасида йилига 150 тонна юқори сифатли тиббиёт момиги ишлаб чиқарилади. Юз грамм ҳажмда қадоқланган маҳсулот савдо пештахталари орқали харидорларга етказилади. Тумандаги қўшма корхоналар тўла қувват билан ишлай бошлагач, яратилган иш ўринлари сони 3000 тага етади. Бундан ташқари бу ерда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саноат асосида қайта ишлаш йўлга қўйилмоқда. Сутни қайта ишлаш цехи бу йўлдаги дастлабки қадам бўлди. «Бўстонароқвинзавод» эса туман аҳолисининг бу маҳсулотларга бўлган талабини қондирмоқда. Элликқалъада ишлаб чиқаришни ривожлантиришга «Элликқалъапахтатозалаш», «Элнур», «Обод» ҳиссадорлик жамиятлари салмоқли улуш қўшаётир.

Туманда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилаётир. Бугунги кунда элликқалъада 500 га яқин тадбиркорлик субъектлари ишлаб турибди. Улар молиявий жиҳатдан ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Тадбиркорларга бўлган эътибор туманда 2284 нафар кишини ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш имконини яратди.

Туманда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, суғориш ишларини тубдан яхшилаш мақсадида тайёрланган лойиҳага асосан жаҳон тикланиш ва тараққиёт банкидан 9 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит олиш режалаштирилган.

Кейинги йилларда туманда улкан ҳажмда бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Жумладан «Учқудуқ-Мискен-Султон Увайс» темир йўли қурилиши муносабати билан йўл бўйида «Элликқалъа» вокзали бунёд этилди. Бўстон шаҳрида замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган 600 ўринли лицей биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. Молия-бизнес маркази, Бўстон шаҳрида замонавий супермаркет, 3 та минимаркет, Боғёп канали ва Аёзқалъа коллектрига 2 та узунлиги 36 метрлик темир бетон кўприк, F.Одилов номли фермер хўжаликлари уюшмасида қишлоқ врачлик пункти, мактаб ва минимаркет қурилди. Узунлиги 24.8 метрлик «Бўстончайка» ҳамда «Дўстлик» газ тармоқлари фойдаланишга топширилди. «Бўстон» фермерлар уюшмасида айланма автомобил йўли ҳамда «Тоза Амиробод» хўжалигида ички йўллар тўла таъмирдан чиқарилди. Бўстон шаҳрига темир йўл тармоғи қурилиши, туман нефт маҳсулотлари базаси ҳамда ушбу корхона ишчи-хизматчилари учун 24 хонадонга мўлжалланган турар-жойлар, марказий ўйингоҳ, қошидаги соғломлаштириш спорт маркази, Ал-Хоразмий номли ва «Қишчиноқ» фермерлар уюшмаларида автомат-телефон станциялари қурилиши жадал олиб борилмоқда. Хўжаликларо ичимлик сув тармоғининг иккинчи навбати, «Ўзқалъа» аҳоли манзилгоҳида табиий газ тармоғи, «Аширтом» овулини электрлаштириш ва бошқалар режалаштирилган.

Ҳукуматимизнинг қишлоқ жойларида ижтимоий инфратузилмасини ривожлантириш дастурига асосан савдо шохобчалари, умумий овқатланиш ва маиший хизмат нуқталари ишга тушди. 22.1 километрлик ичимлик суви тармоқлари 15.1 километр табиий газ қувурлари фойдаланишга топширилди.

Туманда ёшлар спортини ривожлантириш ва оммалаштиришга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. 3 та замонавий теннис корти, 20 минг томошабинга мўлжалланган ўйингоҳ, 17 та футбол майдончаси, 28 та спорт зали ва бошқалар ёш спортчилар ихтиёрига бериб қўйилган. Бу майдонларда ҳозир 34 минг нафарга яқин киши спорт билан мунтазам шуғулланмоқда. Туманда спортнинг 11 тури бўйича «Умид ниҳоллари» мусобақасининг биринчи ва иккинчи босқичлари муваффақиятли ўтказилди. Каратэ бўйича туман хокими соврини учун Қорақалпоғистон Республикаси очиқ чемпионати бўлиб ўтди. Миллий курашни ривожлантириш мақсадида ўтказилган Зийнат полвон ва қаҳрамон Ўринбой Абдуллаев хотира турнирлари кўплаб курашчилар номини элга танитди.

Ялғош САРИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Ислоҳот одимлари

КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ ХАЙРЛИ ҚАДАМИ

Мустақил Ўзбекистонимизда ислоҳотлар жараёни изчил бормоқда. Бошқа соҳалар қатори кичик ва ўрта бизнес, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, уларни давр талабига ҳамоҳанг равишда ривожлантириш юзасидан аниқ тадбирлар амалга оширилаяпти. Бу борада Президент Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари эълон қилинган.

Сўнгги йилларда Ўзбекистон касаба уюшмалари ҳаракат бирлигини янада мустаҳкамлаш, меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялашни талаб даражасида амалга ошириш мақсадида кучларни бирлаштириш ҳамда йириклаштириш саъй-ҳаракати амалга оширилмоқда. Бу зарурат бугун туғилгани йўқ. Ишнинг муваффақиятини таъминловчи ҳал қилувчи бўғинлардан кўплаб таклифлар тушаётир, қимматли мулоҳазалар билдирилаётир. Биламизки, бундан 5 йил муқаддам айрим тармоқ касаба уюшмалари қўшилиб, ҳамкору ҳамжиҳатликдаги фаолият йўлга қўйилганди. Улар фаолиятидаги дастлабки ютуқлар тўғри йўл танланганини кўрсатмоқда.

Ўзбекистон кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик ходимлари ҳамда савдо, умумий овқатланиш, матлубот кооперацияси ва тадбиркорликнинг турли шакллари ходимлари касаба уюшмаларининг куни кеча бўлиб ўтган бирлашган таъсис қурултойида шулар ҳақида алоҳида гап борди. Мазкур анжуманда иккита бир-бирига яқин тармоқ касаба уюшмалари кучини бирлаштириб, изчил фаолият юритиш, соҳа ходимларини ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий ҳимоялашни давр талаблари даражасига кўтариш масаласи кўрилди.

Кун тартибидаги масалалар бўйича сўзга чиққан нотиқлар ҳамда делегатлар ягона касаба уюшма Марказий қўмитасини тузиш тўғрисидаги таклифни бир овоздан қўллаб-қувватладилар. Улар Устав ҳамда меъёрий ҳужжатлар хусусидаги таклиф мулоҳазаларини ўртага ташладилар. Янги ташкил этилган тармоқ касаба уюшмалари Марказий қўмитаси ўзининг галдаги қурултойигача Ўзбекистон кичик, ўрта бизнес, савдо, матлубот кооперацияси ва хусусий тадбиркорлик ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси, деб аталишига якдиллик билан овоз берилди.

Биз қатор анжуман делегатлари билан суҳбатда бўлдик. Улардан айримларининг фикрлари:

Аброр Эшонхўжаев – савдо, умумий овқатланиш, матлубот кооперацияси ва тадбиркорликнинг турли шакллари ходимлари касаба уюшмаси Тошкент шаҳар қўмитасининг раиси:

– Бир-бирига яқин икки Марказий қўмитанинг бирлаштирилиши аввало Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг III қурултойи Ҳаракат Дастури талабларига тўла мос тушади. Боиси, кучли ва уюшган касаба уюшмаларини ташкил этишни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Шу боис анжуман зўр уюшқоқлик, ишчанлик вазиятида ўтди. Ишонаманки, биз бундан буён ҳам бир-биримизни қўллаб-қувватлаб, яхши тушуниб, ягона мақсад сари дадил ҳаракат қиламиз. Хайрли қадам албатта ўзининг кутилган натижасини беради.

Сергей Миронов – Наманган вилояти «Олтин инвест» хусусийлаштириш инвестиция фондининг «Бакс» компанияси бошқаруви директори, таъсис қурултойи таҳририят комиссиясининг аъзоси:

– Делегатлар янги ташкил этилган қўмитанинг Низоми, тафтиш комиссиясининг Уставини қизғин муҳокама қилдилар. Фаолиятни жонлантириш, муаммоларни биргаликда ҳал этишга қаратилган ўринли таклифлар ўртага ташланди. Табиийки, бу янгиланиш жараёни касаба уюшмаларига жўшқинлик бахш этади.

Қурултойда кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Анжуманда ташкилий масала кўрилди. Нурилла Ғиёсов тармоқ касаба уюшмалари Марказий қўмитасининг раиси, Чори Шодиев раиснинг биринчи ўринбосари, Марзия Қўлдошева бўлим мудири – раис ўринбосари этиб сайландилар.

Неъмат РАФИҚОВ,
«Ишонч» мухбири.

Тошкент вилоятининг хушманзара Бўстонлиқ туманида яна бир дам олиш маскани - Олмалиқ конметаллургия комбинатига қарашли «Олтин олма» оромгоҳи иш бошлади.

Чимён-Чорвоқ ҳудудида курорт ва дам олиш уйлари кўп. Ҳар йили минглаб юртдошларимиз бу оромгоҳларда дам олиб, соғлиғини тиклаб қайтади. Айни пайтда у алоҳида муҳофаза этиладиган ҳудудлар сирасига ҳам киради. Президент Ислом Каримовнинг ташаббуси ва амалий ёрдами билан деярли кейинги бир йил мобайнида ҳудуднинг табиий бойликларини асраш, бу ерда соғломлаштириш, дам олиш тизимини янада ривожлантириш бўйича ғоят салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

БЎСТОНЛИҚНИНГ «ОЛТИН ОЛМА»СИ

Ҳукуматимиз қарорига мувофиқ улкан магистрал канализация коллектори, оқава сувлар учун насос станциялари қурилиши, Чирчиқ тозалаш иншоотининг кенгайтирилиши, дам олиш ва кўнгилли хордиқ чиқаришга мўлжалланган жаҳон андозалари даражасидаги масканларнинг бирин-кетин қад ростлаши бунга яққол мисол бўла олади.

Ўтган йилнинг охирида ушбу хушманзара масканда Тошкент шаҳар ҳокимлиги «Чорвоқ» соғломлаштириш марказининг биринчи навбатини қуриб фойдаланишга топширган, орадан кўп ўтмай, «Ўзбекистон металлургия комбинати» акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Металлург» оромгоҳи дам олувчилар ихтиёрига берилган эди. Бетакрор иқлими, табиати билан кўпчиликни ўзига ром этувчи «Чорвоқ» сув омбори соҳилида қад ростлаган «Олтин олма» оромгоҳи ҳам юртдошларимизнинг саломатлигини тиклаш ва кўнгилли хордиқ чиқариши учун хизмат қилади.

- Юз ўринга мўлжалланган оромгоҳимиз энг илғор технология асосида ғоят қисқа вақт мобайнида бунёд этилди, - дейди «Олтин олма» оромгоҳи директори Ф.Муҳиддинов. - Бу ерда дам олувчилар учун яратилган шароит ва кўрсатиладиган хизматлар жаҳон андозалари даражасида ташкил этилган.

Оромгоҳдаги уч қаватли кўркам маданият маркази, қатор конференция заллари, ёзги меҳмонхона, соғломлаштириш мажмуаси, ёзги ва қишки чўмилиш ҳавзаси, сауна, кафе ва барлар, қатор спорт майдончалари, болалар учун алоҳида ўйингоҳлар дам олувчилар ихтиёрида бўлади. Бу - мусаффо табиат қўйнида дам олиш истагида бўлган барча юртдошларимизга бошланаётган ёз мавсумида оилавий келиб ҳордиқ чиқариш учун айни муддао. Зеро, бундай имкониятдан нафақат Олмалиқ металлурглари, балки барча ўзбекистонликлар фойдаланади.

Оромгоҳнинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари К.Тўлаганов, Тошкент вилояти ҳокими У.Мирзақулов иштирок этди.

(ЎзА).

ЭНГ ЯХШИ СИҲАТГОҲ

Сўлим маскандан қайтгандан сўнг мендаги ўзгаришни ҳамкасблар дарров сезишди. «Чортоқ»қа бўлган қизиқиш барчада ортди. Маълум бўлишича, илгари кўпчилик бу ердан отилиб чиқаётган маъдан сувлар билан фақат оёғи ва бели оғриганлар даволанишади, деб ўйлашган. Бироқ санаторийнинг кислородга бой ҳузурбахш ҳавоси, сокинлиги, дов-дарахтларнинг кўплиги, қолаверса, шифокорларнинг юксак маҳорати юрак хасталигига дучор бўлганларни ҳам оёққа турғазиши билан машҳур экан.

Санаторийда олий тоифали кардиолог, тиббиёт фанлари номзоди Илҳомжон Каримхоновнинг ўрни алоҳида. Таъкидлашича, у институтни тамомлаб Чортоққа келганида бир-икки йил ишлаб, кейин она қишлоғига қайтишни режалаштирган экан. Бироқ шу масканга меҳр

Ўзимизникига нима етсин

қўйибди, ўзидан кўпайиб, катта оила бошлиғи, эл-юрт севган шифокорга айланибди. Унинг раҳбарлигида Ўзбекистонда биринчилардан бўлиб, реабилитация бўлими ташкил этилган. Эндиликда унинг довруғи республикамиздан ташқарига ҳам ёйилган. Илҳом аканинг ўзига хос қобилияти, тўғри муолажа белгилай олиши барчани қойил қолдиради.

Олий тоифали кардиолог Сантанатхон Товбоева, ҳамшира Турсуной Қаюмова ва бошқа жонкуяр кишилар ҳақида илиқ гаплар айтишади. Худди шундай фидойилар жаннатмакон манзилгоҳнинг обрўсига обрў қўшишмоқда.

– Узоқ вақт дардимга шифо тополмай қийналдим, – дейди Ғаллаорол туманидан келган меҳнат фахрийси Ҳ.Ғозиев. – Бахтим бор экан, шу маскандаги шифокорлар оёққа қўйишди. Энди соғ-саломат оиламга қайтаяпман.

Бундай сўзларни Эргаш Каримов, Амина Файзиева каби ўнлаб дам олувчилардан ҳам эшитдик. Бош шифокор Юсуфжон Аминовнинг таъкидлашича, ҳамжиҳатлик, энг яхши тиббий асбоб-ускуналар келтирилганлиги, изланиш туфайли муолажалар самарадорлиги 96,6 фоизга кўтарилди. Ўтган йили соф даромад 9 миллион сўмни ташкил этди. Беморларни шифобахш балчиқ, парафин, лазер усуллари билан даволаш анча ўсди. Сиҳатгоҳ жамоаси ўтган йили эришган ютуқлари учун «Йилнинг энг яхши санаторийси» номини олди ва республика касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши қошидаги Курортлар бошқармасининг биринчи даражали дипломи ҳамда қимматбаҳо совринни қўлга киритди.

А.ФОЗИЛОВ,
меҳнат фахрийси.

БАЙРАМ ШУКУҲИ

“Жар” спорт-соғломлаштириш мажмуида Республика Ички ишлар вазирлигининг Наврўз байрамига бағишланган тадбири ўтказилди.

Тадбирни Ички ишлар вазирининг биринчи ўринбосари, милиция генерал-лейтенанти Б.Матлубов очди. У халқимиз осойишталигини таъминлаш йўлида хизмат қилаётган ички ишлар ходимларини Наврўз айёми билан қутлар экан, шахсий таркибни зиммасидаги масъулиятли вазифани бажаришда ҳамиша сергак бўлишга чақирди.

Байрамда ўз хизмат бурчини ўташ пайтида мардларча ҳалок бўлган милиция ходимларининг хотираси ёд олинди. Улардан бир гуруҳининг оила аъзоларига, шунингдек ички ишлар идоралари фахрийларига вазирликнинг қимматбаҳо совғалари топширилди.

“Жар” спорт-соғломлаштириш мажмуи қошидаги тўгарак қатнашчилари ҳамда эл севган таниқли санъаткорларнинг мусиқий чиқишлари байрамга файз киритди.

«Туркистон-пресс»

ЎТКАЗИЛГАН СЕМИНАРЛАР НАТИЖАСИ

Бандлик дастури амалда

Аҳолини иш билан таъминлашга кўмаклашиш касаба уюшмаларининг ҳам долзарб вазифаларидан биридир. Ана шу мақсадда касаба уюшмалари вилоят Кенгаши меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармаси билан 2002-2005 йиллар Дастурини амалга ошириш борасида иш олиб бормоқда. Мазкур Дастурда вилоятнинг барча туман ва шаҳарларида қўшимча иш жойлари яратиш имкониятлари кўрсатиб берилган.

Унга асосан касаба уюшмалари ўз ваколатлари доирасида бажарилишини таъминлашдан иборатдир.

Ижтимоий шерикчилик тамойили асосида 2002 йилда касаба уюшмалари билан 27 та вилоят, 25 та туман тармоқ келишувлари, бошланғич касаба уюшма ташкилотлари эса иш берувчилар билан 901 та жамоа шартномалари тузди.

Жамоа шартномаларида ходимларни иш билан таъминлаш, қайта ўқитиш, ишдан бўшатиб олиш шартлари юзасидан қабул қилинган бандлар 5608 та бўлиб, шундан 5267 таси бажарилди. Йил давомида режага кўра касаба уюшмалари вилоят Кенгашида фаоллар иштирокида аҳолини иш билан таъминлаш, меҳнат бозорини шакллантириш, ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида семинарлар ўтказилди. Натижада вилоятда янги иш жойлари 21 минг 82 тага бажарилди. Бу борада айниқса, Ғаллаорол, Зомин, Янгиобод туманларида яхши натижаларга эришилди.

Янги иш ўринлари турли манбалар ҳисобига яратилмоқда. Биргина бандлик жамғармаси ҳисобидан шу мақсадга 305 миллион 7 сўмдан зиёд сарфланган бўлса, давлат бюджетидан 987 миллион сўм ажратилди. Тижорат банклари улуши 4 миллиард 662 миллион сўм, хўжалик ва корхона ҳисобидан 273 миллион сўм, бизнес жамғармадан 275 миллион сўм, деҳқон-фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш жамғармасидан 19.5 миллион сўм, аҳоли маблағлари ҳисобидан 1 милиард 12 миллион сўм маблағ сарфланди.

Чет эл сармоясини шу мақсаддаги улуши кўпайиб бораётгани қувончлидир. Бугунги кунда «Жizзах АРС – Пласт» Ўзбекистон – Германия қўшма корхонасида 32 нафар киши, «Жибри» Ўзбекистон – Буюк Британия қўшма корхонасида 180 нафар киши, «ЎзЭксайд» Ўзбекистон – Америка АҚШ қўшма корхонасида 147 нафар киши доимий иш билан таъминланган. Бир сўз билан айтганда, ўтган йили 657 миллион сўмлик чет эл сармоялари ҳисобига янги иш ўринлари ташкил этилди.

Меҳнат бозорида рақобат қила олмайдиган шахслар ногиронлар, болалик аёллар ва бошқа табақадаги шахслар учун квоталаштирилган иш ўринларига 4140 нафар киши жойлаштирилди.

Вилоятда аҳолини иш билан таъминлаш марказлари доимий ишлаб турибди. Меҳнат ярмаркалари барча шаҳар ва туманларда ўтказилиб, уларда 1385 та корхона, ташкилот ва муассасалар иштирок этди. 4540 та бўш ўринларга 4189 фуқаро жалб этилди. 303 нафар киши касбга тайёрлаш учун юборилди. 357 нафар киши ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб қилинди. Ўтказилган бу тадбирда қатнашган 1351 нафар аёлдан 537 нафари иш билан таъминланди. Вилоят Бандлик жамғармасидан шу тадбирни ўтказишга 1.3 миллион сўм маблағ сарфланди.

Касаба уюшмаларининг меҳнат ҳуқуқи инспекторлари томонидан ўтган йили 200 нафар касаба уюшма аъзолари ўз ишларига тикландилар, 22 та ариза асосида судга иш ҳақи ундирилиши ҳақида даъво аризалари киритилди.

Илҳом ТУРСУНОВ,
Жиззах вилоят касаба уюшмалари Кенгаши меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудири.

НАВБАТДАГИ АКЦИЯ САВДОСИ

Республика фонд биржасида ўтган ҳафта давомида 35 акциядорлик жамиятининг умумий қиймати 206,7 миллион сўмлик 161 минг акциясини сотиш бўйича 53 битим имзоланди. Бундан ташқари, умумий қиймати 173 минг АҚШ долларига тенг бўлган олди-сотди битимига кўра 283,4 минг акция сотилди.

Иккиламчи бозорда 16 акциядорлик жамиятининг умумий қиймати 63,6 миллион сўмлик 103,6 минг дона акцияси харид қилинди.

(ЎзА).

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

ИШ БЕРУВЧИ ЎЗ СЎЗИДА ТУРМАСА...

Республикамиз қонунларида иш берувчиларнинг бажарилган ҳар бир юмуш учун вақтида ҳақ тўлаб беришга мажбур эканлиги алоҳида қайд этилган. Таассуфки, баъзи ҳолларда фуқароларнинг конституцияда мустаҳкамланган манфаатларига путур етмоқда.

Масалан, ўтган йилнинг ёзида Гулистон «Пахта тозалаш» ҳиссадорлик жамияти фуқаро Х.Қодирқулов билан меҳнат шартномаси имзолайди. Унда у бошқараётган 4 нафар кишидан иборат бригада икки ой муддат ичида таъмирлаш ишларини бажариши лозим эди. Ишчилар ўзаро шартномага амал қилиб, белгиланган вақтда таъмирлаш ишларини поёнига етказади. Бу юмушлар учун ҳиссадорлик жамияти уларга 40000 сўм аванс берган. Қолган 271 минг 150 сўмни тўлаш эса пайсалга солинади. Ишчилар қонуний ҳақларини шу йилнинг 30 январигача ҳам ололмасдан, сарсон саргардон бўладилар. Заводда шаҳар прокуратураси иш ҳақини ундиришга қаратилган қонунлар ижроси юзасидан текшириш ўтказганида, мазкур ҳолатга дуч келди. Шунингдек, ҳиссадорлик жамияти томонидан Т.Аҳмедов номли пахта қабул қилиш пункти ишчилари И.Олимов ва бошқаларнинг ҳам июн ойи учун 510 минг 200 сўм, июл ойи учун 442 минг сўм, жами 952 минг 200 сўмлик иш ҳақини тўлаш шу кунгача пайсалга солинаётгани аниқланди. Ҳар иккала ҳолат юзасидан фуқаролик судига даво аризаси киритилиб, ишчиларнинг қонуний ҳақлари ундириб берилди.

Бир гуруҳ қурувчилар Шароф Рашидов туманидаги Пахтаобод коллежининг «Б» блок томонини шифер қопламаси билан таъмирлаб беришга ҳужжат имзолашади. Иш ўз фурсатида сифатли бажарилган. Аммо ҳақ тўлашга келганида буюртмачи ўз сўзидан тона бошлайди. Сабр косаси тўлган Х.Қурбонов, Ж.Турдиқулов, Х.Маҳмудовлар ҳуқуқни муҳофаза этувчи идораларга мурожаат этишга мажбур бўлади. Шартномани бажаришда лоқайдликка йўл қўйган буюртмачидан ишчиларга тегишли 400 минг сўмлик иш ҳақини ундириш чораси кўрилди.

Қонунга таяниш, уни пухта билиш ҳар бир раҳбарнинг бурчи. Аммо «Сирдарёқурилишматериалсаноатбутлаш» шўъба корхонаси раҳбари В.Ни Меҳнат Кодексидан хабардор эмаслиги маълум бўлиб қолди. Корхона фуқаро В.Эмнинг 105 минг 10 сўмлик иш ҳақини тўлашни қарийиб бир йилга яқин, асоссиз чўзиб юборган. 25-автосарой ходими С.Аҳмедов ҳам 64 минг сўмлик ойлик маоши қўлга тегишини узоқ кутди. Ҳар икки ҳолат юзасидан адолатсизликка чек қўйилиб, корхоналар раҳбарларига Ўзбекистон республикаси МЖТКнинг 49-моддасида назарда тутилган маъмурий жавобгарликка доир иш қўзғатилди. Фуқаро А.Умматов эса шаҳар ҳудудида жойлашган «МСПМК—371» масъулияти чекланган жамиятидаги тўрт йил раҳбарлик даври мобайнида ишчи-хизматчилар иш ҳақидан 3 миллион 134 минг сўм қарзларни вужудга келтиради. Натижада ишчиларнинг қонун билан кўриладиган манфаатларига жуда кўп миқдорда зарар етказганлиги аниқланди. Бу ҳолатда жиноят аломатлари мавжудлиги инобатга олиниб, А.Умматовга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Қонун барчага баробар. Унга суянган, ўз фаолиятини рисоладагидек ташкил этган масъул шахслар юзи шуввит бўлмайди. Чунки ишчини алдаб, қонуний ҳақларини тўлашни асоссиз чўзиш ҳеч кимга манфаат келтирмайди.

Турғунбой САГАТОВ,
Гулистон шаҳар прокурори.

«ЗИЁНУР» ЗАМОН ТАЛАБИГА МОС

Яккабоғ туманидаги «Зиёнур» корхонаси Осиё тараққиёт банкининг 843 минг 637 АҚШ долларлик кредити ҳисобидан Германиядаги «Mihoski» фирмасидан макарон, «Holsberg» фирмасидан эса печенье ишлаб чиқарадиган технология сотиб олди.

Бир кеча кундузда корхонада ўртача олти тонна сифатли маҳсулот тайёрланмоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган етти турдаги макарон ва печеньенинг сифати истеъмолчига маъқул бўлмоқда шу боис ички бозорда бу маҳсулотларга талаб ортиб боряпти.

- Ўтган йили ҳар ойда ўртача 45 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган эди. Эндиликда у деярли икки баробар ортди, - дейди корхона бошлиғи Зиёдхон Ғуломов. - Олинаётган фойда ҳисобидан бир кеча кундузда саккиз юз килограмм турли хил конфет ишлаб чиқарадиган технология олмоқчимиз. Бундан ташқари, маъданли сув ва сутни қайта ишлайдиган ускуналар келтирдик. Яқин кунларда уларни ҳам ўрнатамиз. Асосий мақсадимиз хорижга ҳам маҳсулот чиқариб, келадиган валютага янги технологиялар сотиб олиш, иш кўламини янада кенгайтириш ва янги иш ўринлари яратишдан иборат.

(ЎзА).

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг Бошқарув институтида Таълим ва фан ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси аппарат ходимлари ҳамда Қорақалпоғистон республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, ЎзФА бирлашган касаба уюшма қўмиталари раислари иштирокидаги ўқув семинари бўлиб ўтди.

Тадбир иштирокчиларида замон талаблари даражасида раҳбарлик фаолиятини олиб бориш, бу борада халқаро тажрибалар билан танишиш ва амалиётга татбиқ этиш тўғрисида сўз юритилган ўқув машғулотлари, тренинглар, давра суҳбатлари катта таассурот қолдирди.

Суратларда: ўқув семинардан лавҳалар.

Икром ҲАСАНОВ олган суратлар.

Саволингизга Ўзбекистон агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси етакчи мутахассиси Ў.АДИЛОВ жавоб беради

САВОЛ: узоқ йиллар ширкат хўжалигида ҳосилот бўлиб ишлаганман. Захарли кимёвий моддалар билан ишлаш натижасида соғлиғим ёмонлашиб II гуруҳ ногиронлигига чиққанман. Шу асосда нафақа тайинланган. Касб касаллиги ногирони бўлганим учун ўзим ишлаган Шовот тумани «Гулистон» ширкат хўжалиги менга товон пули ҳамда ўртача иш ҳақидан 80 фоиз ҳисобида (врачлар хулосаси асосида) нафақа тайинлаши керак экан. 1986 йил март ойида ҳосилот вазифасидан касаллигим сабабли бошқа ишга ўтганман. 1992-93 йилларда яна шу «Гулистон» ширкат хўжалигида ҳосилот бўлиб ишладим. Ҳозирги кунда менга 9816 сўм нафақа тайинланди. Шу тўғрими?

Р.Матқурбонов, Шовот тумани.

ЖАВОБ: ходимларга уларнинг меҳнат вазифаларни бажариш билан боғлиқ ҳолда жароҳатланиши, касб касалликларига чалиниши ёки саломатликнинг бошқа хил шикастланиши туфайли етказилган зарарни иш берувчи томонидан тўлаш билан боғлиқ муносабатлар Ўзбекистон Республикасининг Қонунлари ва бошқа қонун ҳужжатлари ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 1 февралдаги 48-сонли қарори билан тасдиқланган «Ходимларга уларнинг меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда жароҳатланиши, касб касалликларига чалиниши ёки саломатликнинг бошқа хил шикастланиши туфайли етказилган зарарни иш берувчилар томонидан тўлаш қоидалари» билан тартибга солинади.

Ҳуқуқий маслаҳатхона

Касб касаллигига чалинганда меҳнатга лаёқатсизлик даражаси Тиббий меҳнат экспертиза комиссияси томонидан белгиланади.

Зарарни ундириш тўғрисидаги ариза олинган меҳнат жароҳати (касб касаллиги) туфайли кўрилган зарар учун жавобгар бўлган иш берувчи (корхона маъмурият)га берилади.

Иш берувчи зарарни ундириш тўғрисидаги аризани ўн кун муддатда кўриб чиқиши ва тегишли қарор қабул қилиши шарт.

Қарор корхона маъмуриятининг буйруғи (фармойиши) билан расмийлаштирилади.

Иш берувчининг зарарни тўлаш тўғрисидаги буйруғининг нусхаси ёки асосланган ёзма равишда рад жавоби манфаатдор фуқаролар (ариза муаллифлари)га барча зарур ҳужжатлар билан бирга ариза топширилган кундан бошлаб, ўн кун муддат ичида топширилади.

Белгиланган муддатда аризани кўриб чиқмаслик ёки буйруқ нусхасини топширмаслик зарарни тўлашни рад этиш ҳисобланади.

Кўрилган зарарни тўлаш миқдори жабрланувчининг меҳнат жароҳати олгунига қадар оладиган иш ҳақига нисбатан фоизларда, уларнинг касб бўйича меҳнатга лаёқатсизлик даражасига қараб белгиланади.

Ўртача ойлик иш ҳақи меҳнат жароҳати олиш ёки меҳнат жароҳати туфайли меҳнатга лаёқатсизлик ёхуд меҳнатга лаёқати даражаси пасайишидан олдинги 12 ой мобайнидаги иш якуни бўйича аниқланади. Касб касаллигига чалинган тақдирда ўртача ойлик иш ҳақи ҳам бундай касалликка сабаб бўлган ишни тўхтатишдан олдинги 12 ой бўйича белгиланиши мумкин.

Зарарни қоплаш учун тўланадиган маблағ миқдори турмуш даражасининг ошиб бориши муносабати билан индексация қилинади, яъни энг кам иш ҳақи марказлаштирилган тартибда оширилганда, зарарни қоплашнинг барча миқдорларига мутаносиб равишда кўпайтирилади. Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 4 сентабрдаги 407-қарори билан тасдиқланган зарарни тўлаш миқдорини кўпайтириш учун иш ҳақини оширадиган тузатиш коэффицентларига асосан зарарни тўлаш миқдори ҳисобланади.

Бор бўл, меҳру оқибат!

Ангорлик Исохон Баҳромов юртимиз мустақиллигининг дастлабки йилларида Сурхондарёда биринчилардан бўлиб «Саидносирхон» фермер хўжалигини ташкил этди. Ўшанда энди-энди йўлга чиқаётган тадбиркорликнинг эртасини фаҳмламаган баъзи бировлар «Исохон фермер бўлибди. Нима эмиш, давлатга ғалла, пахта етиштириб берармиш» қабилида киноя гаплар ҳам қилишди. Лекин бундай аччиқ-тизиқ гап-сўзларга фермер эътибор ҳам бермади. Ўзида эртанги кунга ишонч ҳиссини туйди. Озод ва обод Ватан тараққиёти учун сидқидилдан меҳнат қилди. Натижада ҳар йили белгиланган режа ошириб бажарилаверди.

ҚЎЛИ ОЧИҚ ФЕРМЕР

Бугун фермер хўжалиги 132 гектар ернинг 50 гектарида ғалла парвариш қилмоқда. Кўм-кўк майсазорларнинг ҳиди димоққа урилади. Унинг бир тутамини маҳкам ушлаб олган фермер севиниб дейди:

– Бу кўм-кўк майса эрта бир кун дастурхонимиз кўрки, қадримизни баланд тутувчи нонимизга айланади. Ҳозир парваришга муҳтож. Айни пайтда иккинчи бор озуқалантиришни бошладик. Заҳматларинг мевасини кўрсанг, меҳнатингдан завқ олсанг, чарчоғинг чиқади.

Дарвоқе, ўтган йили ҳосилдорлик чакки бўлмади. 92 гектар пахта майдонидан 40 центнердан, 40 гектар ғалла майдонидан эса 60 центнердан ҳосил олинди. Натижада 13 миллион сўм соф фойда олинди. 62 нафар фермер хўжалиги ишчиларининг ўртача ойлик иш ҳақи эса қарийб 35 минг сўмни ташкил этди. Йил давомида ҳар бир ишчига 370 минг сўм иш ҳақи берилди. Шу билан бирга 500 килограммдан бепул буғдой, 1 тоннадан ғалла ҳамда 200 килограммдан ўсимлик ёғи тарқатилди. Ютуқларда, айниқса Хушназар Норқувватов, Зокир Турсоатов, Роҳила Норқўчқорова, Ҳафиза Қорақуловаларнинг ҳиссаси катта бўлди.

– Исохон қўли очиқ фермер. Фермер хўжалиги ҳисобидан «Гулистон» маҳалласидаги 14 нафар ногиронга 5 килограммдан ўсимлик ёғи, 25 нафар уруш қатнашчилари ҳамда 10 та кам даромадли оилага 50 килограммдан буғдой берди. Бундай ғамхўрликдан Э.Раҳмонов, С.Ўзбеков, И.Абдулҳакимов сингариларнинг боши кўкка етди, – дейди туман агросаноат ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси Абдулла Холбўтаев.

– Мен директорлик қилаётган 9-ўрта мактабга ҳам ушбу фермер хўжалигининг ёрдами катта бўляпти. Фермер бобо мактабимизда «Алифбе» байрамини ўтказиб берди. 30 нафар ўқувчиларимизга совға-саломлар улашди. Кам таъминланган 5 нафар болага эса кийим-бош, ўқув қуроллари, дарслик китоблари туҳфа этди, – дея ўз миннатдорчилигини билдиради Ҳотам Ўзбеков.

Барча шароитларга эга хўжалик дала шийпони деҳқонларнинг иккинчи уйига айланган. Деҳқонлар бўш вақтларида бу ерда радио эшитиб, телевизор кўриб ва шоҳмот ёки шашка ўйнаб ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Айтганча, эл олқиши, дуосини олаётган фермернинг ниятлари улкан. Чунончи, фермер хўжалигига ишга киришни хоҳловчилар сони кун сайин кўпайиб бораётгани боис қўшимча иш ўринларини очиш мақсадида «Гулистон» маҳалласида ҳудудий маиший хизмат нуқталари ҳамда бичиш-тикиш цехлари ташкил этишни режалаштирган.

Р.ПОЛВОНОВ.

ОИЛАВИЙ ТИЖОРАТ

Бухоро вилояти "Тадбиркор оила" уюшмаси "Энг яхши уюшма" йўналиши бўйича ғолиб деб топилди. Темурийлар тарихи давлат музейида ўтказилган "Энг яхши шерик. 2002 йил лойиҳаси" танловининг якунловчи босқичида бу ҳақда маълум қилинди. Уни АҚШ халқаро ҳамкорлик агентлиги (USAID) ва "Прагма" корпорацияси уюштирди.

Уюшма раиси Дилором Нарзуллаевага эсдалик нишони, шунингдек "Прагма" корпорациясининг компьютери топширилди.

- Меҳнатимизнинг шунчалик юқори баҳоланганлигини оқлашга ҳаракат қиламиз, - деди Д. Нарзуллаева "Туркистон-пресс"мухбирига. - Ҳозирда ташкилотимизнинг республика мақомини олишига ҳаракат қиляпмиз. Ўшанда оилавий тижорат бўйича тўплаган тажрибаларимизни бошқа вилоятларга ҳам татбиқ этиш осон бўлади. Шуниси қувончлики, мамлакатимизда оилавий тадбиркорликка катта аҳамият берилмоқда. Ўйлайманки, оилавий тижорат оммалашади ва бозор муносабатларини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

"Туркистон-пресс"

Саволингизга Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитасининг бош ҳуқуқшуноси Карим МУХТОРОВ жавоб беради

САВОЛ: қонунчиликда барча ишга кирувчилар ва барча ишлаётган ходимлар иш давомида тиббий кўрикдан ўтиши белгиланганми? Тиббий кўрикдан ўтишдаги ҳаражатлар ходим томонидан қопланадими?

О.ХОШИМОВ, Жиззах вилояти.

ЖАВОБ: қонунчиликда барча ишга кирувчилар ва барча ишлаётган ходимларни вақти-вақти билан иш давомида тиббий кўрикдан ўтиши мажбурий қилиб кўрсатилмаган.

Меҳнат Кодексида тиббий кўрикдан ўтишга доир алоҳида 214-модда киритилган. Унда иш берувчи меҳнат шартномаси тузиш чоғида дастлабки ва иш давомида вақти-вақти билан тиббий кўрикдан ўтказилиши зарур бўлган ходимлар кўрсатиб ўтилган. Булар қуйидагилар:

- ўн саккиз ёшга тўлмаганлар;
- олтмиш ёшга тўлган эркаклар, эллик беш ёшга тўлган аёллар;
- ногиронлар;
- меҳнат шароити ноқулай ишларда, тунги ишларда, шунингдек, транспорт ҳаракати билан боғлиқ бўлган бошқа тармоқлардаги ишларда банд бўлганлар;

озиқ-овқат саноатида, савдо ва бевосита аҳолига хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган бошқа тармоқлардаги ишларда банд бўлганлар;

умумтаълим мактаблари, мактабгача тарбия ва таълим бериш билан машғул бўлган педагог ва бошқа ходимлар.

Меҳнат шароити ноқулай ишлар ва бажарилаётганида дастлабки тарзда ва иш давомида вақти-вақти билан тиббий кўрикдан ўтилиши зарур бўлган бошқа ишларнинг рўйхати ва уларни ўтказиш тартиби Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2000 йил 6 июнидаги 300-сон буйруғи билан тасдиқланган.

Тиббий кўрикдан ўтказишдан кўзланган асосий мақсад ходимларнинг меҳнатидан уларнинг соғлиғига тўғри келмайдиган ишларда фойдаланишга йўл қўймасликдир.

Агар ходим ўз соғлиғининг ҳолати меҳнат шароити билан боғлиқ ҳолда ёмонлашган деб ҳисобласа, у навбатдан ташқари тиббий кўрикдан ўтказишни иш берувчидан талаб қилишга ҳақлидир.

Тиббий кўриклардан ўтишда ходимлардан ҳеч қандай пул олинмайди. Қонунга биноан ходим тиббий кўрикдан ўтишда қандай турдаги поликлиника хизматидан фойдалинишидан қатъий назар чиқимдор бўлиши мумкин эмас.

Шундай экан ходимлар тиббий кўрикдан ўтишда ҳақ тўлайдиган бўлса, бу ноқонуний ҳисобланади.

Меҳнат Кодексининг 9-моддасига асосан муассасаларнинг касаба уюшма қўмиталари, Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2000 йил 6 июндаги 300-сон буйруғи билан тасдиқланган Рўйхат бўйича ходимларни тиббий кўрикдан ўтказишда Меҳнат Кодексининг 214-моддаси талаблари тўлиқ бажарилиши доимо назорат қилиб боришлари, агар бу модданинг талаблари бузилган тақдирда, бундай қонунбузарчиликка чек қўйиш мақсадида прокуратура органларига мурожаат қилишлари зарур.

Саволингизга Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси бош мутахассиси Йўлдош АҲМЕДОВ жавоб беради

САВОЛ: Ўзбекистондан бориб Қирғизистоннинг Ўш шаҳридаги пединститутнинг 1-курсида ўқиётган талабани Ўзбекистондаги университетга ёки пединститутга кўчириб келиш мумкинми, қай тарзда?

С.ҚОСИМОВ, Наманган вилояти.

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси томонидан 1999 йил 24 июл 3-сон билан тасдиқланган, Адлия вазирлиги томонидан 1999 йил 6 август 793-сон билан рўйхатга олинган Ўзбекистон Республикаси таълим муассасалари талабалари (ўқувчилари) ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби ва қоидалари тўғрисидаги Низомнинг 7-бандига мувофиқ қуйидаги ҳолларда талабалар (ўқувчилар) ўқишини кўчириш ва қайта тиклаш идоравий тасарруфликдан қатъий назар Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси қошидаги талабалар ўқишини кўчириш ва тиклаш идоралараро комиссияси қарори билан амалга оширилади:

- талабалар (ўқувчилар) ўқишини бошқа давлатлар таълим муассасаларидан республика таълим муассасаларига кўчириш ёки қайта тиклаш;
- бир таълим муассасаси доирасида талаба (ўқувчи) ўқишини турдош бўлмаган таълим йўналишига кўчириш ёки қайта тиклаш;
- талаба (ўқувчи) ўқишини идоравий тасарруфликдан қатъий назар бир таълим муассасасидан бошқа таълим муассасасига мувофиқ, турдош ва турдош бўлмаган таълим йўналишига кўчириш ва қайта тиклаш.

АНЪАНА ДАВОМ ЭТАДИ

Яккабоғ туманида бўш иш ўринлари ярмаркасини ўтказиш анъанага айланиб бормоқда.

- Яккабоғ туман ҳокимлигининг меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий муҳофаза қилиш бўлими томонидан туман ҳокимлиги, туман прокуратураси ҳамда маҳаллалар ҳамкорлигида мунтазам равишда бўш иш ўринлари ярмаркаси ўтказиб келинмоқда, - деди туман меҳнат бўлимининг бошлиғи Бойназар Довиров "Туркистон-пресс" мухбирига. - Биргина ўтган йилда туманда уч марта меҳнат ярмаркаси ўтказилиб, 576 нафар ишсизлар турли касблар бўйича ишга жойлаштирилди. Бу билан аҳолини ишга бўлган талаби анча қондирилди. Ўттиз тўққиз нафар ёш йигит-қизлар эса ҳунармандларга шогирд тушди. Шунингдек, ёшлар меҳнат бўлими томонидан ташкил этилган уч ойлик касб ўрганиш курсларида таҳсил олиб, иш билан таъминландилар.

Б. Довировнинг таъкидлашича, бугунги ярмаркага тумандаги барча ташкилотлар, ширкат ва фермер хўжаликлари, элликдан ортиқ корхона ва ташкилотлар ўз иш ўринлари билан иштирок этди. Шунингдек, тумандаги ҳунармандлар ўз касб сирларини ўргатиш учун ёшларни уч ойлик ўқишга таклиф қилишди. Айниқса, "Техчорвасервес" очиқ ҳиссадорлик жамияти, Яккабоғ тўқимачилик фабрикаси, 230-хўжаликлараро механизациялашган кўчма жамламаси каби қатор ташкилотлар ўзларидаги мавжуд бўш иш ўринларини кўпроқ тақдим этишди.

- Мақсадимиз аҳолини ишсиз қатламини иш билан таъминлаш ва имкон қадар ўз иш ўринларига эга бўлишларига кўмаклашишдан иборат, - деди Б.Довиров.

БЕМАЛОЛ ЯШАЙ ДЕСАНГИЗ

газ ўлчагич ўрнатинг

Бу бўлган гап. Бир ошнамиз газ тўловларидан нолиб қолди. Гапига қараганда, ойига фалон пул тўлармиш. Даврадаги бошқа бир дўстимиз унга эътироз билдирди:

- Нима қиласиз, бошингизни оғритиб, газ ўлчагич ўрнатинг-қўйинг.

- Баттар бўласан, демоқчисизда-а?! - ранжиди ошнамиз.

- Бекорга хафа бўляпсиз. Илгари мен ҳам сизга ўхшаб ўйлардим. Бир киши «Газ ўлчагич қўйдиринг» деб маслаҳат бериб қолди. Тўғри айтган экан. Энди «райгаз»дан келган назоратчи билан пачакилашиб ўтирмайман, унинг кўнглини ҳам олишга ҳаракат қилмайман. Газ ўлчагич ҳаммасини аниқ кўрсатиб турибди. Фойдаланган газ учун пул тўлайман. Илгарилари ҳар ойда уч-тўрт минг сўм маблағ кетарди. Ҳозирда икки баравар кам. Хуллас, газчилар олдида тилим бир газ.

Даврадагилар ўзимиз истамаган ҳолда шу ҳақда тортишиб кетдик. Биров у деди, биров бу. Аммо барибир кўпчилик газ ўлчагич афзал, деган тўхтамга келди.

Дарҳақиқат, мутахассисларнинг таъкидлашича, аҳолини табиий газ билан таъминлашда газ ўлчагичларининг ўрни катта. Агар вилоятдаги хонадонларнинг ҳаммасига ўлчагич ўрнатилса, аҳолини газ билан таъминлаш борасидаги ишлар икки-уч ҳиссага ортиши кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари, газ сарфидаги тўловлар ҳам аниқ амалга оширилади. Ҳар ким эҳтиёжи ва имкониятига яраша газдан фойдаланади. Қарздорликлар барҳам топади.

«Фарғонагазтаъминот» шўъба корхонасидан олинган маълумотларга кўра, аҳолининг фойдаланилган табиий газдан муддати ўтган қарздорлиги бир миллиард 300 минг сўмни ташкил этар экан. Вилоятда умумий уй-жой фондининг атиги 26 фоизига газ ўлчагич ўрнатилганини ҳисобга олсак, бу рақамлар миқдори янада ортишини тасаввур қилиш қийин бўлмайди.

Ўтган йил таҳлилларига назар ташлаймиз: газ ўлчагич ўрнатиш борасида белгиланган ишлар тўлиқ амалга оширилмаган. 101 минг 900 та газ ўлчагич ўрнига 97 минг 830 дона ўрнатилган. Бу эса аксарият ҳолларда табиий газдан оқилона фойдаланмаслик, исрофгарчиликларга йўл очиб бермоқда. Оқибатда вилоятнинг айрим қишлоқларига табиий газ умуман етиб бормаяпти. Газ таъминоти нисбатан яхши ҳудудларда эса ундан самарасиз фойдаланиш ҳоллари кўп кузатилмоқда. Мутахассислар ҳисоб-китобларига кўра, битта газ ўчоғи бемақсад ёниб туриши натижасида бир кунда бир миллион куб газ исроф бўлар экан.

- Ўтган йилги хато ва камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб олдик, - дейди «Фарғонагазтаъминот» шўъба корхонаси директори Абдуҳамид Азимов. - Бу йил 162 минг 800 та газ ўлчагич ўрнатишни режалаштирганмиз. Бу, ялпи уй-жой фондининг ўттиз фоизини ташкил этишини инобатга олсак, газ таъминотидаги айрим ортиқча сарф-харажатларнинг олдини олиш, табиий газдан оқилона фойдаланиш имкониятини беради. Эндиликда ҳар куни минг донага яқин газ ўлчагич ўрнатилмоқда. Бу аҳолининг табиий газ таъминоти билан боғлиқ бўлган муаммоларини ечишга амалий ёрдам бериб, табиий газ исрофгарчилиги билан боғлиқ бўлган ҳолатларни икки-уч ҳисса камайтиради.

Вилоятда табиий газ етиб бормаган аҳоли яшаш жойларини суюлтирилган газ билан таъминлашда ҳам талай муаммолар мавжуд. Бу борадаги ишлар белгиланган тартибда йўлга қўйилиб, етти минг тонна суюлтирилган газ фонди ажратиб берилса, табиий газ бормаган 69 минг хонадонга газ етказиб бериш имконияти туғилар экан.

Р.КАМОЛОВ
ЎзА мухбири.

ДАВР ВА АДВОКАТУРА

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимини эркинлаштириш борасидаги ислоҳотлар босқичма босқич амалга оширилмоқда. Соҳада кўплаб қонунлар, меъёрий ҳужжатлар қабул қилинди ва такомиллаштирилмоқда. Хусусан, суд ишларининг адолатли ва ўз вақтида кўриб чиқилишини таъминлаш, фуқаролар шахсий, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини янада кучайтириш юзасидан талай ишлар қилинаётир.

Тошкент давлат юридик институтида Ўзбекистон адвокатлар уюшмаси билан ҳамкорликда ўтказилган мамлакатимизда адвокатурани ислоҳ қилиш муаммоларига бағишланган илмий-амалий анжуманда шу ҳақда гап борди.

Тадбир қатнашчилари адвокатурани ислоҳ қилиш муаммолари, адвокатуранинг роли ва аҳамиятини кучайтириш, мақомини янада ошириш хусусида фикр алмашди.

ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАР - ЖУДА ҚУЛАЙДИР

Ўзбекистон банклари уюшмасида мамлакатимизда биринчи халқаро «American Express» пластик карточкаларининг чиқарилишига бағишланган тақдимот маросими бўлиб ўтди. Ушбу лойиҳанинг ташаббускори «Бизнес-банк» бўлиб, у шунингдек республика бозоридаги ягона расмий дистрибьютор ҳамдир.

Тадбирда пластик карточкаларнинг тўрт хил тури намойиш этилди, булар - персонал, корпоратив, олтин ва платина карточкалардир. Улардан нақд пул маблағларини олиш ва бутун дунё бўйлаб 6 миллиондан ортиқ ташкилотларда товарлар ва хизматлар учун нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилишда фойдаланиш мумкин.

Кулинг, умрингиз узаяди

Ишонмасангиз биз кафил:

ТУЗАТИШ

Ҳажвия

Тўрт ойгина муаллимликнинг маошини олган Исматуллани туман рўзномасига ишга таклиф этишди. Талабалик йилларидаёқ шапалоқдай-шапалоқдай мақолалари билан қатнашиб турган Исматуллани қаламкашлар яхши билишарди. Уқуви дуруст эмасми, тез орада бўлим мудири бўлиб олди.

Ҳозир гап унинг қайси лавозимда ишлашида эмас!

«Редакцияга ишга ўтяпман», деганида ҳеч ким ишонмади. Ҳатто тўққиз ой бир қоринда бўлиб, фақат бир неча дақиқа отасидан олдин оламни кўрган Ҳасан амакиси ҳам қўл силтаб қўйди:

- Ҳм! Шундай дегин! Сенга ўхшаганлар анқонинг уруғи эканми? Бизам тушунамиз. Сани газетадагилар бошига урадими!

Рўзноманинг деярли ҳар сонида гоҳ чўнтакойнадек жойда хабар, гоҳ камзулнинг чўнтагидек мақола, гоҳ рўзноманинг бутун бир саҳифасини эгаллаган лавҳалар тагида: «Исматулла Азизов, «Олға»нинг махсус мухбири» ёзуви кўзга ташланадиган бўлди. Мақоласи чиққан кун чой ичиш нарида турсин, ҳатто ухлашни ҳам унутиб қўйди. Мақолалари хусусида одамлар қандай фикрда эканлигини билишга жуда интиқ. Аксига олгандек, биров Исматулланинг ижоди ҳақида оғиз очмайди.

Бир куни матбуот деса ўзини томдан ташлайдиган, мудом «Олға»нинг янги сонини қўлтиғига қистириб юрадиган қўшниси Эргаш домладан ўзи ёзган мақолалар ҳақида фикр билиш учун суҳбатлашишга чиқди:

- Э, ука, шу «Олға» кейинги пайтларда яхши чиқмаяпти-да, мақолаларда нуқул сийқаси чиққан гаплар, - деб қолди бир пайт Эргаш домла.

Домласининг «тўғрими» деган саволига ноилож «ҳм!» дея бошини қимирлатди Исматулла.

Одамлар рўзномаларга қизиқмас эканлар-да, ёки мен ишлаётганим учун шундай деяптими?» - дея ўйлади Исматулла.

Давраларда ҳовлиқиб гапириб юрадиган почтачи Бозор шиқилдоқ ҳам кейинги пайтларда «Олға»га қизиқмай қўйганлигини айтди.

Майли, ўқишмаса, ўқишмасин. «Олға»нинг ўз мухлислари бор. Рўзномада чиқаверади, ҳамкасблари қатори Исматулла ёзаверади, кунлар ўтаверади...

Рўзноманинг уч кун олдинги сони сўнгги саҳифасида кичкинагина жойда «тузатиш» берилди: «Редакция навбатчиси И.Азизов хатоликка йўл қўйганлиги учун бўлим мудири вазифасидан адабий ходимликка туширилди».

- Уф-ф! - Исматулла сиқила бошлади. Хўш, вазифамдан пасайтиришди. Шуни эълон қилиш шартмиди?! Қани одамлар рўзноманинг шу сонини ўқишмаса. Ҳеч бўлмаса, «тузатиш»га эътибор беришмаса... Э, танишларим ҳозиргача «Олға»ни ўқишмас эди. Бугун ҳам ўқишмас, деган хаёл билан ўзини тинчлантирарди.

У уйга келди-ю, ижодхонасига кириб ётди. Ҳеч ким билан суҳбатлашгиси келмасди. Бирдан телефон жиринглади. Гўшакдан амакисининг овози эшитилди:

- Жиян, ўзингмисан! Тинчликми? А ҳа, газетада ишлаш осонмас дегандим-ку. Ана, хато кетиб, шарманда бўлибсан. Жимгина мактабда болаларни алдаб юрмайсанми!...

Исматулла гапнинг у ёғини эшитмади. Тағин телефон қўнғироғи... Дўст-биродарлари «ҳол-аҳвол» сўрашишарди.

Эртасига маҳалладаги тўйга чиқди. Эндигина ошни еб бўлиб, бир пиёла чойни қўлига олувди ҳамки, почтачи Бозор шиқилдоқ кўринди. Болалар гулга ёпишган боларидек уни ўраб олишди.

- Мана! «Олға»ни ўқиларинг. Манови жойдаги «тузатиш»ни уйингдагиларга кўрсатинглар. Исматулла Азизов ҳақида ёзишган.

- Э, буни энди тарқатаяпсизми? Мен кеча ўқигандим, - дея бақириб гапга аралашди Шукур тракторчи ва Исматуллага кўзи тушгач, юзларига қувонч ёйилиб деди:

- Оғайни, мактабга қайтасанми? Мен ўзимни чаласавод деб юрсам, сен бешбаттар экансан-ку, бўлмасам газетага ҳам хато ёзасанми?!

Эргаш домла Исматуллани кўчада учратиб роса афсусланди:

- Мен сени иқтидорли шогирдим, деб юрсам, қовун туширибсан-да!

Исматулла барибир хурсанд эди. Нега хурсанд бўлмасин, ахир. Одамлар газетани ўқишаркан-ку. Ўқиганда ҳам ихлос билан, бирорта сатрини қолдирмасдан ўқишаркан.

Мухлисларинг кўп бўлса, яхши-да!!

Абдулла АЙИЗОВ.

Тадбир

СПОРТ БАЙРАМИ

Фарғона шаҳридаги марказий ўйингоҳда кросс ва эстафета мусобақалари бўлиб ўтди. Уларда 5 гуруҳда умумтаълим мактаблари, коллеж ва лицей ўқувчилари, олий ўқув юртлари талабалари, қишлоқ аҳолиси, шаҳар корхоналари ходимлари ҳамда маҳалла аҳлидан иборат 4 минг нафардан зиёд ҳаваскор спортчилар иштирок этдилар.

– Мусобақалар билан боғлиқ бўлган тайёргарлик ишларига кенг жамоатчилик жалб қилинди, – дейди касаба уюшмалари Фарғона вилояти кенгаши раиси Анваржон Юнусов. – Мақсадимиз енгил атлетика спортини тарғиб қилиш ҳамда «Баркамол авлод», «Умид ниҳоллари» ўйинларига тайёргарликни кучайтиришдир.

Югуриш баҳсларида Данғара туманидаги 18-умумтаълим мактаби, Кувасой шаҳар гимназияси, «Ўзбекистон» тумани 21-мактаб ўқувчилари фахрли ўринларни эгаллаб, муносиб тақдирландилар. Коллежлар ўртасида Фарғона шаҳар 1-сонли касб-ҳунар, Данғара туманидаги қурилиш, Марғилон шаҳар педагогика коллежлари талабалари ғолибликни қўлга киритдилар. Хотин-қизлар ўртасида ўтказилган кросс мусобақаларида 1-2-ўринларни Фарғона шаҳрида яшовчи Зиёда Абдуллаева, Марина Хмелевскаялар эгаллаган бўлсалар, 3-ўринни данғаралик Хуснидахон Аҳмаджонавалар ғолиб чиқди. Қирғили туман маҳалла фуқаролар йиғини вакиллари Аҳмедовлар оиласи мусобақада фаол қатнашиб, фахрли 1-ўринни эгаллашди.

Шундай мусобақа Қўқон шаҳрида давом эттирилди. У касаба уюшмалари тизимида, меҳнаткашлар ва ёшлар ўртасида жисмоний тарбия ва спорт ишларини кенг оммага тарғиб қилиш ҳамда «Обод маҳалла йили»да миллий байрамимизни муносиб кутиб олиш мақсадида вилоят кенгашининг раёсат йиғилиши қарорига асосан амалга оширилди.

Соҳиба АЪЗАМОВА,
«Ишонч» мухбири.

ҚИРҚ ЁШИНГДА

Қилмаяпман насиҳатгўйлик,
Маслаҳат ҳам бермоқчимасман.
Лекин лозим айтиб қўймоқлик,
Айтмасам мен ҳеч тинчимасман:

Йигирмангда бўлмасанг йигит,
Яна беш йил сен бўлмасанг эр,
Бўлмасанг бек ўттизга келиб,
Қирқингдан сен умид узавер...

* * *

Кулгич-ла безалган кулгинг яширма,
Ўзингга зеб бериб ҳуснинг оширма.
Минглаб ошиқларинг ўтда ёқсанг ҳам,
Мени ёндирмоққа сира шошилма.

Нормат ОТАБЕКОВ

ЛАҚМАГА

Сўқир одам тангридан кўз сўрайди,
Оч қолган нотавон нон-туз сўрайди,
Лақма ҳуда-беҳудага сўз сўрайди,
Фурсат ўтмоқда-ю, умр ўтмоқда.

Минбарни чиқибоқ у маҳкам тутган,
Ўйлаган қувватни тилига ўтган.
Ғазабнок сўзлари мисоли тикан,
Фурсат ўтмоқда-ю, умр ўтмоқда.

Бир умр сўзга зор бўлган соқовдай,
Гапирар, сўзи-сув, тили тарновдай.
Аслида нафс-тандир, кўли кўсовдай...
Фурсат ўтмоқда-ю, умр ўтмоқда.

Ўзи яралгану, яратмоқ ёдир,
Билмасдан ўргатар, кўли қанотдир.
Иш қилмай, гап сотиш унга одатдир,
Фурсат ўтмоқда-ю, умр ўтмоқда.

Абдулла КОМИЛ

Афанди латифалари

ГАП-СЎЗДАН ЗЕРИКДИ

Бир куни Афанди касал бўлиб қолди. Бутун қўни-қўшни, қариндош-уруғлари уни кўргани келишиб, олдида роса гап сотишди. Улар шунчалик кўп гапирдиларки, Афандининг кўзига касаллиги ҳам кўринмай, ўрнидан туриб кийинди-да, уларга қараб:

– Қадрдонларим, мана, кўринглар! Мен тузалиб қолдим. Энди кетинглар! Иккинчи марта яна касал бўлсам, суҳбатларингизнинг қолганини ўшанда давом эттирамиз, - деди.

ХОТИНИМНИНГ ТОВУҒИ

Афанди бир куни эшик тагида товуқ гўшти еб ўтирган эди, қўшниси чиқиб қолиб Афандига кўзи тушди ва оғзидан суви келиб, унга деди:

– Бир оёғини менга бер!

– Жоним билан берар эдим-ку, - деди Афанди, – аммо товуқ меники эмас, хотинимники-да.

– Ўзинг еяпсан-ку! - деди қўшниси.

– Нима қилай, хотиним е деганидан кейин еяпман-да! - жавоб берди Афанди.

Футбол

КУБОК УЧРАШУВЛАРИ

Ўзбекистон кубоги учун нимчорак финал баҳслари бўлиб ўтди. Учрашувларнинг энг сермаҳсули Муборакда «Машъал» ҳамда «NBU-Осиё» жамоалари ўртасида кечди. Муборакликлар рақиблари дарвозасига 7 та тўп киритган бўлса, «NBU- Осиё» вакиллари битта тўп билан жавоб бердилар. «Навбаҳор» - «Қизилқум» жамоалари учрашувида наманганликлар 4:2 ҳисобида зафар қучдилар. Жиззахнинг «Сўғдиёна» жамоаси сафарда «Зарафшон» устидан 3:1 ҳисобида ғалаба қозонди ва чорак финал баҳсларида иштирок этадиган биринчи лиганинг ягона вакилига айланди

Пахтакорчилар «Қува» жамоасига қарши ўйин ўтказиши керак эди. Бироқ, қуваликлар ўйинларни тарк этганликлари боис «Пахтакор»га техник ғалаба ёзилди. Осиё чемпионлар лигаси баҳсларига тайёргарлик кўраётган тошкентликлар фурсатни бой бермаслик мақсадида «Трактор» жамоаси билан бўладиган 6 - турнинг муддати ўзгартирилган ўйинини ўтказдилар. Учрашувда «Пахтакор» 4:0 ҳисобида ғалаба қозонди.

Қолган кубок ўйинларининг натижалари қуйидагича:

«Самарқанд» — «Насаф» 1:0, «Сурхон» — «Металлург» 3:0, «Бухоро» — «Қўқон-1912» 2:1, «Нефтчи» — «Дўстлик» 3:0

ҲИММАТЛИ «ДИНАМО»ЧИ

Термизлик тадбиркор Комил Ҳасанов Наврўз кунларида Термиз, Бойсун ва Бандихон туманидаги бир нечта мактабларга беш юз минг сўмлик спорт анжомлари ҳадя қилди.

Комил Ҳасанов илгари «Спорт товарлари савдоси» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳисобчи бўлиб ишлаган. Кейинчалик бирлашма тугатилиб, унга тегишли дўконлар хусусийлаштирилганида спорт моллари билан савдо қилувчи «Динамо» дўконини сотиб олган эди.

Мамлакат Президентининг Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисидаги Фармони эълон қилингач, термизлик тадбиркор ҳам бу эзгу ишга ўз ҳиссасини қўшишни мақсад этди. Келгусида ҳам бундай хайрли ишларни давом эттирмоқчи.

(ЎзА).

Фахр

Саодатхон опа субҳидамда ҳовлига чиққан, дили яйраб кетди. Қуёш ҳозиргина тандирдан узилган қирмизи патирдек дарахтлар учида илиниб турибди. Қушчалар новдаларида бўртиб қолган куртаклардан бўса олиб, ўз тилларида чуғурлашиб, баҳор қўшиғини куйлаш билан овора. Юз-кўзини сийпалаётган еллар Чинобод адирларида бош кўтарган чучмома, ялпиз, бинафшаларнинг бўйини келтириб димоғига тутмоқда.

МАКТАБГА ЯПОНИЯ ГРАНТИ

Опани мактабда ҳам қувончли воқеа кутмоқда эди. Собиқ ўқувчиси Дилдорахон устозни кўриши билан бағрига отилди. Четдан қараганда уларни она-бола дейиш мумкин эди.

Саодатхон опа беихтиёр Дилдоранинг болалигини эслади. Жамалаксоч қизалоқ олдинги партада ўтирар, доим қўлчасини кўтариб ўтган дарсни айтаман, деб муаллимани шоширарди.

Автофалокат туфайли Дилдора отасидан ажраганда ҳам Саодатхон опа оиланинг таянчи бўлди. Дилдоранинг онаси Дамирахон Хожиматованинг дардини бўлишди. Томорқадаги экинлар парвариши, деворларни тиклаш, қишга ўтин ғамлаш юмушларига опа бошлиқ мактаб жамоаси ёрдамлашарди.

Дилдора Тошкентдаги Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетига жўнаб кетаётганда ҳам Саодатхон опа онаси қаторида туриб оқ фотиҳа берганди. Қизнинг инглиз тилида бемалол гапириши, фанни чуқур билиши иқтидорли ёшларнинг чет элда таълим олишини қўллаб-қувватлаш республика «Умид» жамғармасининг назарига тушди. Мана ҳозир ўнтанинг биттаси. Япониянинг таълим тизимига қарашли халқаро университетда таҳсил олмоқда.

Саодатхон опанинг шогирдларидан 3 нафар ўқувчи АҚШдаги мактабларда ўз малакаларини ошириб қайтди. Шогирдлардан Ойбек Сиддиқов Америкада магистратурани тугаллади. Наргиза Муҳамедова эса пойтахтда таржимонлик қилмоқда. Бугунги кунда мамлакатнинг энг нуфузли идораларида Саодат Расулованинг шогирди ишлаб турибди.

Мактаб нафақат Андижон вилоятида, балки республикада давлат таълим стандарти муваффақиятли амалга оширилаётган ўқув даргоҳларидан биридир. Бу ерда 1346 нафар ўқувчи билим ва тарбия олаётган бўлиб, уларга 96 нафар ўқитувчи мураббийлик қилмоқда. 46 та синф хонаси мавжуд бўлиб, ўқув-тарбия ишлари компьютерлашган фан кабинетларида олиб борилмоқда.

Таълим тўғрисидаги Қонунни ҳаётга татбиқ этиш, шу йўл билан зурриётларимизни миллий истиқлол ғояларига фидойи, комил инсонлар қилиб етиштиришда вилоят педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти жамоасининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Вилоят миқёсидаги илғор педагогик ўқитиш технологиясини жорий этишга бағишланган семинар машғулотлари, педагогик ўқишлар, фан олимпиадалари ушбу мактабда ўтказилаётганлигининг ҳам боиси шундан.

«Дўстлик» ордени нишондори Венера Аҳмедованинг математика, «Халқ маорифи аълочиси» Одинажон Саримсоқованинг бошланғич синфларда техника воситаларидан фойдаланиш, Гулбаҳор Содиқованинг ўзбек тили ўқитилиши бўйича иш тажрибалари институт зиёлилари томонидан оммалаштирилди.

Тумандаги лицей ва коллежлар билан ҳам ҳамкорлик йўлга қўйилган. Биргаликда фан олимпиадалари, педагогик ўқишлар, очиқ дарслар ташкил қилиш одат тусига кирган. Негаки, бугунги мактаб ўқувчиси эртанги коллеж ёки лицей талабасидир. Апрел ойида ушбу мактаб базасида услубий ўқитиш технологиясини такомиллаштириш бўйича республика семинарини ўтказиш режалаштирилмоқда.

Мактаб жамоасининг ўз-ўзини маблағ билан таъминлашдаги интилишлари ҳам ибратлидир. Чинобод «Пахтабанк» бўлимида мактабнинг ҳисоб рақами очилган. Пуллик хизмат йўли билан мактабда компьютер ёрдамида идоравий иш қоғозлари, таклифномалар, бошқа нашр ишлари тайёрланиб, савдога чиқарилмоқда. Яқиндан бошлаб мактабда компьютерни ўрганувчилар учун махсус тайёрлов курси очилиб, унда 30 нафар ўқувчи касб ўрганмоқда. Шу йўл билан ойига мактабга 30 минг сўм атрофида кирим бўлмоқда.

Яқинда жамоа ҳаётида катта воқеа юз берди. Ўқув-тарбия ишларидаги юксак натижалари учун мактаб Япония ҳукуматининг 56 минг 360 доллар миқдоридаги грантига муяссар бўлди. Жаноб Акио Кавато бошлиқ Япония элчихонасининг вакиллари билим даргоҳида бўлиб, таълим-тарбия ишларининг йўлга қўйилиши билан қизиқдилар. Икки ўртада ҳамкорлик шартномаси имзоланди. Бугунгача мактабга грант бўйича 450 та ўқувчилар партаси, 10 та чок тикувчи «Зингер» машинаси, рангли телевизор, аудио-видео тўплами, ошхона жиҳозлари, дурадгорлик цехи учун асбоб-анжомлари келтирилди.

– Грантни қўлга киритишда, – дейди биз билан суҳбатда 39-мактаб директори Саодатхон Расулова – вилоят халқ таълими бошқармаси, Балиқчи туман ҳокимлиги, халқ таълими бўлимининг ёрдами катта бўлди. Уларнинг кўмаги билан мактаб бутунлай қайта жиҳозланмоқда. Мактаб ҳузурида тикув-бичув цехи, дурадгорлик устахонаси иш бошлайди. Ўқув-тарбия билан касб-ҳунар эгаллаш ишлари бирга олиб борилади. Болалар эрталаб фан асосларини ўзлаштирсалар, тушдан кейин ўз қизиқишларига қараб ҳунар сирларини эгаллайдилар.

Ҳомийларнинг ёрдамидан мактаб жамоаси мамнун. «Чинобод» ширкат хўжалиги кам таъминланган 26 нафар ўқувчини бепул дарсликлар билан таъминлади. Матлуботчилар 60 минг сўмлик ўқув қуроллари етказиб бердилар. Маҳаллий тадбиркор Ҳасанбой Юсупов бошлиқ «Имкон» қурилиш фирмаси айни кунларда таъмирлаш ишларини бажармоқда.

С.СОБИРОВ.

БЕЛГИ

Уйининг ёнидаги тепаликдан нимадир қидираётганини кўрган қўшниси Афандидан сўради:

– Афанди, нима қидиряпсан?

– Шу йил қўлимга озгина пул тушган эди, уни шу ерга кўмиб қўйган эдим, истаб тополмаяпман, - деди Афанди.

– Кўмганерингизга бирор белги қўймаган экансиз-да?

– Осмонда турган бир парча булутнинг ерга тушиб турган соясини белги қилиб, унинг тагига кўмган эдим. Ҳозир у булут бошқа ерга кўчиб, соясини ҳам ўзи билан олиб кетиб қолибди, - деб жавоб берди Афанди.

ЁЛҒОН ШЕКИЛЛИ

Афанди эшагини йўқотиб қўйди, роса қидириб топа олмади, уйга қайтаётиб йўлда учраган қўшнисидан сўради:

– Қўшни, қишлоқда қандай янги гаплар бор?

– Айтарлик ҳеч гап йўқ, нима эди?

– Менинг эшак йўқотганимни ҳеч ким гапирмадими?

– Йўқ.

– Хайрият, менинг эшак йўқотганим ёлғонга ўхшайди, - деди Афанди. – Агар рост бўлса, қишлоқда гап бўлиб кетар эди.

ТУВАКЛИГИДАН БИЛАМАН

Афандининг қўшнисининг хумини ўғирлаган эдилар, у хумини топиб, ўғрини қозига чақиртирди ва Афандини ҳам гувоҳликка олиб борди.

Гувоҳга навбат келганда, қози сўради:

– Афанди! Бу кишининг хумини биласизми?

– Ҳа, биламан, тақсир, - жавоб берди Афанди.

– Қўпдан биласизми? – Яна сўради қози.

– Туваклик вақтидан буён биламан, шу қўшнимнинг қўлида катта бўлган, - деб даъвогарни кўрсатди Афанди.

Рассом: Баҳром ТОЖИЕВ.

Тарозитош — Ичимни ўйиб қўйиб одамлар олдида уятга қўйдинг номард.
Рассом: Толибжон МЎМИНОВ.

Турмуш ҳангомалари

«КИШТИНГ»

Холгул момо мактаб кўрмаган бўлсалар-да, аммо ҳаёт мактабида «аъло»га ўқиганлар. Энг муҳими, унинг учун дунёда битмайдиган ишнинг ўзи йўқ. Чунки у ким билан қандай муомала қилишни яхши билади.

Бир куни Холгул момонинг бедазорига қўшниси Тўхта биргаднинг товуқлари кирибди. Ҳайдамай деса, очофат товуқлар янги экилган бедаларни бир зумда ковлаб ташлашади. Ҳайдай деса...

Ноилож қолган Холгул момо товуқларнинг олдига борибди-да, уларни «Киштинг, киштинг» деб ҳайдай бошлабди.

Шу пайт, иттифоқо, уйдан чиқиб қолган Бекки бобо хотинининг қилиғини кўриб дарғазаб бўлибди.

– Эсингни едингми, хотин? Ўз эрингни сансирайсан-у, қўшнининг товуқларини сизсирайсанми, товуқмия?

Холгул момо эрининг гапига қулоқ солмай, қолган товуқларни ҳам «Киштинг, киштинг»лаб ҳайдади-да, Бекки бобонинг олдига қайтиб келди.

-Аслида мен эмас, мияси айниган чол, сен эсингни еб қўйибсан. Ахир, булар қўшнимиз Тўхта биргаднинг товуқлари-ку. Қандай қилиб унинг товуқларини сансирайман. Бу бориб турган ҳурматсизлик бўлади-ку.

Темир ҚУРБОН

Гулистон шаҳридаги теннис мажмуида таэквондо бўйича республика саралаш мусобақаси бўлиб ўтди. Унда вилоят ва Тошкент шаҳридан ташриф буюрган юздан ортиқ ёш спортчилар иштирок этди. Турнирда ғолиб чиққан таэквондочилар шу йилнинг ёзида бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Суратда: саралаш мусобақасидан лавҳа.
М.АМИН (ЎзА) олган сурат.

Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси АСМ ходимлари касаба уюшма Навоий вилоят қўмитаси раиси Тоир Йўлдошевга волидаи муҳтарамаси

ФАЗИЛА аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ISHONCH

МУАССИС:
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Кудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар, реклама ва эълонлар бўлимлари 56-85-43.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 21.15

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 17603 Буюртма Г— 284. 1 2 3 4 5 6